

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN

Van Milletvekili

Anayasanın 34. Maddesi gereğince “Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir” Ancak uzunca bir süredir Van ilinde açık alanlarda düzenlenecek yürüyüş, toplantı ve toplanmalar, basın açıklaması, oturma eylemi, stand açma vb. her türlü eylem ve etkinlikler 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/A-C maddeleri ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. maddesine istinaden yasaklanmaktadır. Söz konusu yasağın 10’ar günlük veya birer aylık şekillerde süreklilik arz edecek şekilde tekrarlandığı bilinmektedir.

Düşünce özgürlüğünün bir uzantısı olan toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkı demokratik tüm ülkelerde temel hak olarak kabul edilmekte ve güvence altına alınmaktadır. Ayrıca her gösteri ve yürüyüş kendi özellikleri içinde değerlendirilmelidir. Saldırısız ve barışçıl olarak kullanılan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, bildirim ya da izin ön koşulu sağlanmamış olsa dahi korumadan yararlanmalıdır. Hatta toplantı ve gösteriler esnasında içerden ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı devletin barışçıl hak sahiplerini koruma ödevi bulunmaktadır. Van genelinde siyasi partilerin, derneklerin ve sendikaların tamamen demokratik olan bu kapsamdaki faaliyetleri sistematik bir şekilde engellenmektedir. Savaş, seferberlik veya olağanüstü hal durumunun olmamasına rağmen uygulamanın bu dönemlere özgü kararlarla örtüştüğü görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. 20 Temmuz 2018 tarihinden bu yana Van’da tüm gösteri ve yürüyüşlerin yasaklanmasının gerekçesi nedir?

12925

2. Söz konusu valilik kararları göz önüne alındığında, yurttaşlar düşünce özgürlüğü kapsamındaki talep ve sıkıntılarını kamuoyuna ne şekilde yansıtacaklardır?
3. Van'da tüm toplantı, gösteri ve yürüyüşlerin yasaklanması açlık grevlerine dikkat çekmek amacıyla saldırsız ve barışçıl eylemler yapmak isteyen barış annelerinin eylemlerini engellemeye yönelik bir düzenleme midir?
4. Yurttaşların barışçıl eylemler yapmak ve taleplerini kamuoyuna duyurmak istemesinin ne gibi bir sakıncası vardır?
5. Anayasa ve uluslararası hukuk normlarıyla güvence altına alınmış toplantı ve gösteri hakkını korumak için söz konusu değişikliği düzeltme adımları atacak mısınız?
6. Gösteri ve yürüyüş hakkına ilişkin mevzuatta ve uygulamada var olan sıkıntıların ve esnekliklerin giderilmesi için ilgili hakka dair gerekli düzenlemeleri yapacak mısınız?
7. Bu yasak gerekçesiyle toplantı ve gösteri hakkını kullanan kaç yurttaş göz altına alınmıştır? Kaç kişi tutuklu kalmış veya denetimli serbestliğe tabi kılınmıştır?
8. Bu yasak dolayısıyla mağdur olan, göz altına alınan veya toplantı ve gösteri yürüyüşü engellenen yurttaşlardan özür dilenip tazminat ödemesine gidilecek midir?
9. 20 Temmuz 2016'da bu yana söz konusu yasakların ihlal edilmesi nedeniyle engellenen eylem ve etkinlik sayısı kaçtır? Bu eylem ve etkinliklerden dolayı göz altına alınan, tutuklanan ve hüküm giyen yurttaş sayısı kaçtır?